

"BİZDE ORUÇ VAR MI?"

Her yıl müslüman arkadaşlar ve akrabalarımız oruç tutarken Mesihçilerin arasında aynı sorular çoğalmaya başlıyor: "Bizde oruç var mı?".

Öte yandan özellikle yeni imanlılar birçok topluluklarda yaygın olan 'zincirleme orucuna' ilgi gösterirler, böyle oruçlara merakla katılmaya heveslenirler.

Burada insan en başta NEDEN oruç tutmak istediğini araştıralım. Herkes kendi yüreğini araştırsın:

- oruç tuttuğum zaman Allahımdan puan (sevap) kazanmak mı istiyorum?
- yoksa oruç tutmakla günahlarımı ödemeye mi bakıyorum?
- ya da bütün yıl Allahın buyruklarına boş verip, ancak özel günlerde oruç tutmakla dini görevlerimi yerine getirdiğimi mi sanıyorum?

Masihçi olarak sadece Rabbin merhameti ve iman etmekle kurtulduğumuzu biliyoruz. Bu, zamanla yeni imanlıların yüreğinde bir boşluk yaratıyor: "Ama yapabileceğim hiç bir şey yok mu? Rabbi memnun etmek için herhangi bir iş yok mu?".

Kutsal Kitap'ta, hem Eski, hem Yeni Antlaşma'da oruçla ilgili birçok ayet bulunuyor. Ancak buyruk ile örnek arasındaki farkı anlamalıyız: Rab bize herhangi bir işi yapmaya buyuruyor mu, yoksa Kutsal Kitap'ta geçen insanlar kendileri karar verip bir şey mi yaptılar? Buyruk, mutlaka yapmamız gereken bir iştir. Ama örnekler görünce onların iyi yada kötü olduğuna karar vermeliyiz. Ya da, "Biz aynı durumda mıyız, şimdi onlar gibi davranırsak iyi mi olacak?" diye sormalıyız.

A. Eski Antlaşma'da buyurulan oruç

Bütün Kutsal Kitap'ta tek bir durumda Rab kendi halkına oruç tutmaya buyurdu; o da bütün yılda tek bir gün: Kefaret (Arınma) Günü'nün arife gününde.

1. "Kefaret Günü"

- Levililer 16:29-31; 23:26-32 ; Say 29:7

Aşağıdakiler sizin için sürekli bir yasa olacak: Yedinci ayın* onuncu günü isteklerinizi denetleyeceksiniz. Gerek İsraililer'den, gerekse aranızda yaşayan yabancılardan hiç kimse çalışmayacak. ³⁰ Çünkü o gün, Kâhin Harun sizi pak kılmak için günahlarınızı bağışlayacaktır. RAB'bin huzurunda bütün günahlarınızdan arınacaksınız. ³¹ O gün Şabat'tır, sizin için dinlenme günüdür. İsteklerinizi denetleyeceksiniz. Bu sürekli bir yasadır.

Bu ayetler Kefaret Günü ile ilgilidir. Musa'nın kanununda yılda yedi bayram buyuruldu, 'Yom Kippur' denilen o Kefaret yada Arınma Günü de altıncısıdır. O günde bütün halkın günahların bağışlanması için başkâhin çok titizlikle tutulması gereken birkaç tören yerine getirdi. En küçük yanlışlık, en küçük eksiklik o törenleri geçersiz

kılacaktı ve sonuç olarak halkın günahları af edilmeyecekti. O yüzden bütün halkın bu korkunç güne hazırlık yapmaları şart idi.

"İsteklerinizi denetleyeceksiniz" tercüme edilen sözlerin anlamı aslında çok daha derin: eski tercüme (Kitabı-Mukaddes) orada zaten "canlarınızı alçaltacaksınız" yazıyor.

- o günde her Yahudi sadece yemekten vazgeçmekle kalmadı, ama aynı zaman bütün gününü dua etmekle, günahlarını itiraf etmekle ve gelecek günün korkunç törenine hazırlık yapmakla geçirdi.

Yani, o günün amacı, insana yemek konusunda birtakım kısıtlamalar getirmek değildi. Rab midelerimizin, barsaklarımızın durumuna pek merak etmiyor; ama yüreklerimizin durumuna bakıyor. Ne zaman, ne kadar, neyi yediğimiz Onu ilgilendirmiyor, ama yüreğimizde alçakgönüllülük, itaat ve en önemlisi, sevgi bulunuyor mu diye soruyor.

Gerçek oruç da sadece yemekten vazgeçmek anlamına gelmez. Mezmur 69:10 "Ağladım, oruçla kendime cefa eyledim" (sözlük: aşırı eziyet etmek, sıkıntı vermek) İşte, gerçek oruçta, Rabbin istediği oruçta, midelerimize değil, ama ruhlarımıza eziyet veriyoruz. Bu eziyetin amacı da, kendimizi terbiye etmek ve yumuşak, Rabbin buyraklarına boyun eğmeye hazır olan bir yürek yaratmaktır.

Ve bu oruç sadece o gün için buyurulan bir eylem idi. Buradaki bağlantı çok önemli: bu oruca bir anlam veren, ancak bir sonraki gün gerçekleşeceği kurban idi. Rab günahları bağışlıyor, hem de o bağışlanmanın aracını sağlıyor, yani kurban hayvanları. Senin tuttuğun oruç hiç bir günah bağışlamaz.

B. Eski Antlaşma'daki diğer oruçlar

Ama onun dışında da Eski Antlaşma'da Rabbin halkının oruç tuttuğunu görüyoruz. Bu birçok defa bedensel bir tepki olabilir. Örneğin: sevdiğin bir kişi öldüğünde, ya da hayatını değiştiren bir karar almadan önce, ya da savaş gibi korkunç bir olayı beklediğinde üzüntü ve stres yüzünden vücudun zaten yemek arzusunu bile hissetmiyor; otomatik olarak oruç tutuyorsun.

Onun dışında karar vererek, yani Rabbin buyruğuna göre değil, gönüllü olarak oruç tutmak da var. Bu oruç zamanları hem kişisel bir hareket, yada topluca verilen bir karar olabilir.

1. Tehlike ve hastalık zamanında

a. İsrail, Benyaminlilere karşı savaşırken oruç tuttu - Hakimler 20:26

Levilinin cariyesine yapılan iğrenç günden sonra (Hakimler 19), bütün İsrail birleşip Benyamin oymağından suçlu kişileri teslim etmelerini istediler. Benyaminliler onu reddedince iç savaş başladı. İsrail ordusu Rabbe danıştıkları halde iki defa kaybettiler. Üçüncü saldırıdan önce yarım gün oruç tuttular.

b. Filist savaşında Mizpa'da - 1.Samuel 7:6

Samuel zamanında İsrail halkı Filistinlilerle savaşmadan önce bütün putlarını atmaya ve sadece Rabbe tapmaya karar veriyor. Bu hareket, bütün halkın tövbesi, Rabbe dönmesi idi. Arkasından Filistlilerle savaşp onları yendiler, Samuel'in bütün günlerinde savaşsız rahatlık içinde yaşadılar.

c. Yehoşafat, Edom tarafından tehdit edildiğinde oruç tuttu - 2.Tar 20:3

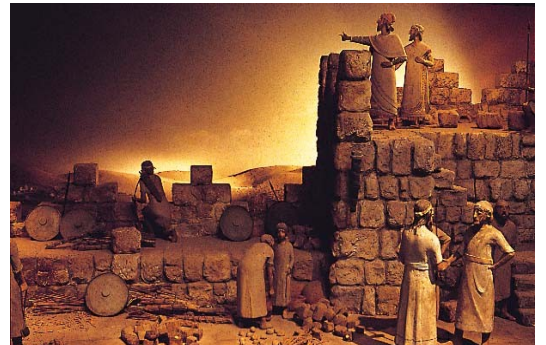
Moavlılar, Ammonular ve Edomlular, üç kocaman ordu, birleşip Yahuda krallığını yok etmeye kalkıyor. Bunun üzerine kral Yehoşafat bütün halkı tapınağın avlusuna topluyor ve dua ediyor. Rab sıradan bir kişiye peygamberlik veriyor, o da "Sakinleşin, Rab bizi kurtaracak" diye ilan ediyor. Ertesi gün Yahuda ordusu savaşa diziliyor, ama savaş başlamadan o üç düşman ordusu birbirlerini yok ediyorlar.

d. Ezra, sürgünden dönerken - Hez 8:21

70 yıllık sürgünden sonra kral Kiros İsraillilere Yeruslaim'e dönmeye izin veriyor. Ezra dönmeye razı olan gönüllüleri topluyor. Bütün halk kendini alçaltıyor, o tehlikeli yolculutan önce oruç tutup Rabbin yardımını ve korumasını diliyor.

e. Nehemya - Neh 1:4

Nehemya Babil'de kral sarayında görevli iken, Yeruslaim'in kötü durumu hakkında haber alıyor: geri kalanlar ve dönenlerin durumu çok ziyan imiş. Yeruslaim'in duvarları yıkık ve halk tehlikede imiş. Nehemya günlerce dua ediyor, kendi ve halkın günahlarını itiraf ediyor ve oruç tutuyor.

f. Ester zamanında - Ester 4:3 ve 4:16

Kralın veziri Haman bütün Yahudileri öldürmek için kurnaz bir plan kurmuştu. Ester bunu öğrenince onu amcası Mordekay'a bildiriyor. O da bütün imperatorlukta yaşayan Yahudilere oruç tutsunlar diye buyruruyor.

g. Davut - 2.Sam 12:16-23

Batşeba olayından sonra (zina ve katillik) Rabbin cezası olarak Batşeba'dan doğan bebek hastalanıyor. Davut hem derinden tövbe ediyor, hem de bebeğin hayatta kalması için oruç tutup dua ediyor.

h. Mezmur yazarı düşmanları için oruç tuttu - Mez 35:11-13

2. Yas tutarken

a. Yabeş-gilead adamları kral Saul için yedi gün oruç tuttular - 1.Sam 31:13; 1.Tar 10:12

b. Davut ve halk, savaşta ölen Saul ve Yonatan için oruç tuttular - 2.Sam 1:12

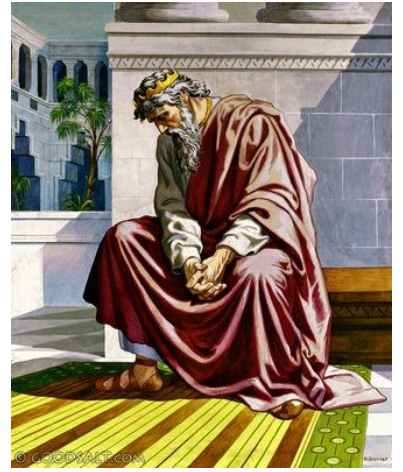
3. Tövbe ederken

a. Musa, İsrail'in günahı (altın dana olayı) yüzünden kırk gün oruç tuttu - Yasa 9:15-18

b. Kral Ahav bağışlanmak için oruç tuttu - 1.Krallar 21:17-29

Nabot'un üzüm bağı olayın sonra, İlyas Ahav'a Rabbin cezasını bildiriyor: "Senin krallığına son vereceğim". Bunun üzerine, en kötü kral olduğu halde, Ahav rubalarını yırtıp tövbe ediyor ve oruç tutuyor. Rab de bu tövbeyi görüp cezayı erteliyor (Ahav'ın oğlu krallığını kaybedecek).

c. Ninova halkı, Yunus'un vaazında oruç tuttu - Yunus 3:4-10

d. Daniel, İsrail'in günahlarını itiraf ederken oruç tuttu - Dan 9:3-5

Daniel doğru bir kişi olduğu halde, halkının günahlarını itiraf etti, kendini sorumlu hissetti.

e. Ezra zamanında - Nehemya 9:1-3

Babil sürgünlüğü zamanında Musa'nın kanunu unutulmuştu. Ezra onu halka yeniden okutuyor. Rabbin sözünü işitince bütün halk topluca tövbe ediyor.

4. Belirli felaketleri anmak için

- Sürgün sırasında ve sonrasında özel oruçlar tutuldu Yeruslaim'in üzerine gelen felaketlerin günlerini anmak için:

a. Beşinci ayın onuncu günü: Tapınağın yakılması - Yeremya 52:12,13

b. Yedinci ayın ikinci günü: Gedalya'nın cinayeti - 2.Krallar 25:23-95; Yeremya 41:1

c. Onuncu ayın onuncu günü: Yeruslaim'in kuşatılması - 2.Krallar 25:1

d. Dördüncü ayın dokuzuncu günü: Yeruslaim'in düşmesi - 2.Krallar 25:3-4

5. Eski Antlaşma'da oruç tutmanın amacı

a. Bütün gördüğümüz örneklerde oruç içten gelen bir tepki idi: üzücü bir olay oluyor, bunun üzerine kişi yada toplum oruç tutmaya karar veriyor.

b. Oruç dini bir görev değildi, kimse oruç tuttuğu için sevap kazandığını sanmazdı. Rabbin halkı Onunla diri bir ilişkide bulunuyor ve başlarına ne gelirse içten gelen duygularla tepki gösteriyor: sevinçli olaylar kutlama, şenlik ve ilahilerle (örneğin: Musa'nın kurtuluş ilahisi - Çıkış 15), üzücü ve korkutucu olaylar ise dua ve oruçla.

c. Oruç aynı zaman kendi düşüncelerimizi ve tutumlarımızı etkileyen bir hareket idi. "Ruhu üzme, canını alçaltmak" (Lev 23:26-32 - Kit.Muk.) ve "oruçla kendime cefa eyledim" (eziyet ettim) (Kit.Muk.); ruhu terbiye etmek" (Mez 69:10) ve "alçakgönüllü olmak" (Mez 35:13) gibi sözler kullanılıyor.

Oruç tutarken kişi hatalarını, günahlarını, eksik olduğunu derinden anlıyor, Rabbin önünde kırılıyor, tamamen Rabbe teslim oluyor. Bunu yaparken elbette Rab tarafından kabul edileceğini umut ediyor. Oysa Rab her zaman kadirdir, Onun kararlarını oruç tutmakla değiştireceğimizi düşünürsek, aldanıyoruz.

İnsan birçok defa Allahı oynatacağını sanıyor: "Falanca dini hareket yaparsam, Allah bana borçlu oluyor ve dileklerimi kabul etmek zorunda olacak." Oruç teslim olmak demektir, değil Tanrıyı manipüle etmek."

d. Oruç tek başına hiç bir anlam taşıyor, her zaman DUA ile birlikte gidiyor. Oruçsuz dua olabilir, ama duasız oruç olmaz. Oruç ancak dualarımızı ciddileştirmek için yapılan bir hareket olmalı.

6. Eski Antlaşma'da oruç nasıl tutulurdu?

a) Normal oruç tutma yöntemi: tüm gıdalardan vazgeçmek, ama su içilirdi. Bugünlerde birçok kişi sadece sağlık amacıyla, hiç Allahı katmadan, oruç tutuyorlar. Doktorlar da orucun bedensel, tıbbi faydalarını göstermektedirler. Ama orucun süresinde kalorisiz içecekler içilmeli (su, şekersiz sütsüz çay ve kahve). Yoksa beden zarar görecektir.

b) Oruç ve perhiz - kısmen tutulan oruçlar var: bazı yemek ve içeceklerden vazgeçiyorsun, sadece basit, lezzetli olmayan yiyentilerle yetiniyorsun. Hatta, geçici bir süre için zevkler ve alışkanlıklardan vazgeçmek bile kimi kişilerince oruç sayılıyor: televizyon ve sinema orucu, TikTok ve sosyal medyalar orucu, müzik orucu v.s.

c) Nadir durumlarda MUTLAK oruç vardı: ne yemek yenilirdi, ne de su içilirdi. Örneğin: kraliçe Ester (Ester 4:16), yada Yeni Antlaşma'da elçi Pavlus (Elçilerin İşleri 9:9). Ama bunlar istisnalar idi, ancak en kritik, en hayati durumlarda yapılırdı. Musa (Yasa 9:9) ve İlyas (1.Krallar 19:8) gerçekten 40 gün boyunca su içmedilerse, bu ancak Rabbin bir mucizesi olarak mümkündür.

d) Orucun süresi değişirdi:

- genellikle bir gün idi - güneşin doğmasından batışına kadar (Hakimler 20:26; 1.Samuel 14:24; 2.Samuel 1:12; 3:35).
- ama gece gündüz de olabilirdi (Daniel 6:18).
- Ester'in orucu üç gün sürdü, gece gündüz. Dediğimiz gibi, bu çok özel bir durum idi (Ester 4:16).
- Saul'un cenaze töreninde, Yabeş-Gilead'ın orucu 7 günlük idi 1.Sam 31:13; 1.Tarihler 10:12. Davut da, çocuğu hasta olduğunda 7 gün oruç tuttu (2.Sam 12:16-18)
- Kutsal Yazılarda kaydedilen en uzun oruçlar 40 günlük oruçlardı (Musa ve İlyas)

7. Oruçla ilgili uyarılar

a. Kalıpcılık, törencilik

Dikkat etmezsek, oruç kolaylıkla gösterişli bir törene dönüşebilir. Yürekten gelen, Rable canlı bir ilişkiden çıkan bir hareketin yerine anlamsız bir tören, bir adet, bir ritüel oluyor. Eski Antlaşma'daki peygamberler şiddetle buna karşı çıktılar.

Bunun en çarpıcı örneği: Yeşaya bölüm 58 ...

ayet 3 - "Diyorlar ki, 'Oruç tuttuğumuzu neden görmüyorsun?' - bunun arkasındaki anlayış: "Oruç tuttuk mu, Rab hemen istediğimiz yapmaya mecburdur. Biz oruçla Onu borca soktuk".

ayet 4 - "Orucunuz kavgayla, çekişmeyle, şiddetli yumruklaşmayla bitiyor." - halkın bu sert ve bencil davranışları, orucun yanlış amacıyla tuttuklarını gösteriyor.

ayet 5 - "Kamış gibi baş eğip çul ve kül üzerine mi oturmalı?" - halk, orucun, tövbenin sembolik, simgesel hareketlerini yerine getiriyordu, fakat yüreklerinde hiç bir değişiklik olmadı.

ayet 6-9 - İnsan oruçla tövbe ettiğini göstermek istiyor. Ama simgesel hareketin yanısıra pratik hayatta değişiklikler yapılmalı: kötülüğün bağlarını çöz, ezilenleri serbest bırak, aç olanlarla ekmek paylaş, fakirleri evine getir çıplaklığı ört ... işte o zaman duyulacaksın, orucun bir anlamı olacak.

b. İnsanca uydurulan oruçlar (Zekerya 7:1-14)

Yukarıda gördüğümüz gibi, Babil sürgünlüğünün acısını anmak için her yıl "anma orucunu" ilan ettiler. Artık 70 yıl geçti; sürgün edilenlerin torunları çoktan Babil'i memleket saydılar. Rabbe danışıp "Yıllardır yaptığımız gibi beşinci ay oruç tutup ağlayalım mı?" diye sordular. Rabbin cevabı: "Gerçekten benim için mi oruç tuttunuz?"

Ve sonraki ayetlerde Rab gene aynı cevabı veriyor: "Ben zaten oruç istemiyorum, itaat istiyorum. Zaten itaat etmediğiniz için bu felaket başına geldi."

C. İsa ve oruç

1. İsa'nın zamanında İsrail'de nasıl oruç tutulurdu?

Babil sürgünlüğünden sonra 400 yıl geçti. Bu zaman içinde Yahudilerin gündelik yaşamı ve inançla ilgili adetleri birçok değişikliklere uğradı. Yahudiliğin içinde değişik mezhepler ortaya çıktı: Eseniler, Sadukiler, Zelotlar ve en çok tanınan Ferisiler. Aynı zaman bir ahret beklentisi vardı: herkes Mesihin yakında geleceğini beklerdi. Onun gelişine hazırlık yapmak için oruç arınma yollarından

biri idi. Ayrıca Grek kültürü gittikçe daha fazla önem kazanırdı (Helenizm). Greklerin dininde ve felsefesinde kendini inkar etmek büyük bir rol oynardı; oruç da onun bir parçası idi.

Böylece oruç tutmak İsa'nın zamanında dindar kişilerin normal bir uygulaması idi, hatta onlardan beklenirdi.

Luka 2:36-38'de Anna adında bir kadını görüyoruz "O, tapınaktan hiç ayrılmazdı. Gece gündüz oruç ve dualarla Allaha hizmet ederdi." Hatta peygamberlik yaparak, İsa'nın kurtarıcı olacağını müjdeledi.

Elçilerin İşleri 10:30-31 - Orada Yahudiliği kabul etmek isteyen, Kornelyus adında bir Romalı yüzbaşı görüyoruz. Yıllardan beri gerçek tanrı olan Rabbe tapınıp dua ederdi, hatta bir doğru Yahudi adamdan beklenen davranışlarda bulunurdu: sadaka vermek ve oruç tutarak dua etmek.

Luka 18:12 - Ferisi ile Gümrükçü olayı. Tapınakta dua ederken Ferisi kendini överek "haftada iki kez oruç tutuyorum" diyor. Bu sözlerden orucun artık nasıl uygulandığı

anlaşıyor: tamamen insana sevap kazandıran dinsel bir alışkanlık oldu. Artık tövbe etmek, kendini alçaltmak yada Rabbin korumasını dilemek gibi ciddi ruhsal konular için oruç tutmak çoktan unutuldu.

2. İsa çölde kırk gün oruç tuttu (Matta 4:1-9; Luka 4:1-2)

Bu olayın önemi: Halkın önündeki görevini başlamadan önce İsa denenmeliydi. Halkla anlaşırken her gün yüzlerce denemelerle karşılaşacaktı: taraf tutmak, rüşvet almak, öfkeli davranmak, sarhoşluk, zina v.s.

Eğer İsa yalnızlık içinde Şeytanı yenecek kadar gücü yoksa, nasıl her gün bu denemelere karşı koysun? İsa'yı ayartmaya çalışan Şeytan, oysa Onu deneyen Babası idi. O yüzden "Kutsal Ruh" tarafından çöle götürüldüğünü okuyoruz.

Musa ve İlyas da görevlerinin önemli bir parçası olarak kırk gün, kırk gece oruç tuttu. Hatta Musa bunu iki defa yaptı: birinci defa Rable buluşup kanunu alırken (Çıkış 24:18; 34:28) ve ikinci defa altın dana olayından sonra, halkının adına tövbe ederken (Yasa 9:18).

İlyas ise, Karmel Dağı'nda Baal peygamberlerini yendikten sonra, kraliçe İzebel'in tehditlerinden kaçtı, aynı Musa'nın oruç tuttuğu yere, yani Sina Dağı'na, yolculuk etti. Rab onu mucizevi bir biçimde besledikten sonra, o kırk günlük yolculukta hiç bir şey yemedi.

Bu iki olaydan anlaşılan: Musa ve İlyas gibi, İsa da son derence önemli ve acil bir konu için oruç tuttu. Ferisilerin orucundan ne kadar da farklı: burada ölü bir ritüel, bir adet değil, ama korkunç bir ruhsal savaş söz konusudur. Oruç tutmak, bir ölüm kalım meselesinde kullanılan ruhsal bir silahtır.

3. İsa Dağdaki Vaazı'nda oruç hakkında ders verdi (Mat 6:16-18)

"Ve oruç tuttuğunuz zaman, ikiyüzlüler gibi yapmayın. Surat asıp kara kara bakınırlar, yeter ki, insanların önünde oruçlu görünsünler." Daha önce İsa sadaka vermek ve dua etmek konularında konuştu. Ve bu sözlerle o günlerde yaygın olan oruç uygulamalarına karşı gidiyor. Ferisiler dini hareketlerin açıkta, herkesin önünde yapılmasını öğrettirdiler. Maksat, başkalarına bir ders olsun, ibret versin. İsa gene, tam tersini söylüyor: "Kimse seni görmeyince, oruç tutmaktaki asıl amacın belli oluyor: sen onu Rab için mi yapıyorsun, yoksa başkaları seni görüp övsünler diye mi?"

Bazıları burada "oruç tuttuğunuz zaman" sözünü bir buyruk gibi yorumluyorlar: "İsa EĞER demedi, ama TUTTUĞUNUZ ZAMAN dedi". Bu yorum yanlıştır. İsa'nın amacı orucu buyurmak değildir, yüreğimizi yargılamaktır. Her ne ruhsal iş yaparsak da, sadece Rabbe bakalım, insanlara değil. Bu aynı prensibi bugün ilahilere uygulayabiliriz: sen mikrofonu kapıp ilahi söylerken, bunu Rab için mi yapıyorsun ... yoksa Youtube, Facebook ve TikTok'ta beğeni toplamak için mi?

4. Yuhanna'nın öğrencileri İsa'ya oruç hakkında soru sordular (Mat 9:14-17; Mar 2:18-99, Luk 5:33-39)

"Yahya'nın öğrencileri hep oruç tutuyorlar, dua ediyorlar. Ferisilerin öğrencileri de aynı öyle yapıyorlar. Ama seninkiler yiyip içiyorlar." Durum neydi? İsa, Matta'yı (başka adı Levi) öğrenci olmaya çağırdı. Matta da hemen büyük bir şölen verdi. Yahya'nın öğrenciler bu soru sormakla sadece oruç hakkında bilgi almak istemediler; bu laf bir suçlama idi: "İsa, bizim öğretmenimiz Yahya zindanda çürüyor, sen buna gene hiç aldırıyorsun. Öğrencilerine söyle yiyip içmesinler".

İsa'nın cevabı çok ilginçtir: "Güvey onların arasında iken, olur mu siz güveyinin arkadaşlarına oruç tutturasanız? Olmaz, tutturamazsınız." İsa, Matta'nın verdiği şöleni burada bir düğüne benzetiyor, evlenen güvey de kendisidir. Davetli olan güveyin arkadaşları (= İsa'nın öğrencileri) bu durumda kutlasınlar, şen olsunlar. Gördüğümüz gibi, oruç bir korku, stres, tövbe göstergesidir. Ama ne yazık ki, İsa'nın zamanında oruç çoktan o amaçtan uzaklaşmıştı, sıkıcı, anlamsız bir adet, dini bir yük olmuştu. Oysa bu sözlerle İsa orucun asıl anlamını vurguladı.

İsa'nın öğrencilerle geçirdiği o üç buçuk yıl onlar için bir düğüne benziyordu: İsa'nın güçlü işlerini ve ne kadar popüler olduğunu gördüler. İsa da onları her zaman korurdu. Ama işler hep öyle gitmeyecekti. "Öyle günler gelecek ki, Güvey onlardan alınacak. İşte o günlerde oruç tutacaklar." (Luka 5:35)

Evet, İsa göğe alınınca parti bitmişti. Son sofrada onlara sordu: "Sizi ne vakit kese, torba ve pabuç olmadan yollamıştım, o vakit bir eksikiniz oldu mu?" "Hiç olmadı", dediler. İsa onlara dedi: "Ama şimdi kimin kesesi varsa, onu alsın, kimin çantası varsa da öyle yapsın. Ve kimin kılıcı yoksa, mantosunu satıp bir tane kılıç alsın. (Luka 22:35-36). Ve Elçilerin İşleri kitabında zaten o baskıların nasıl başladığını görüyoruz.

İsa'nın "o günlerde oruç tutacaklar" sözü bir buyruk değildir, bir peygamberliktir. Oruç her zaman içten gelen gönüllü bir tepki olmalı. Rab törensel, ritüel oruçları istemiyor. Bunu bir sonraki örnekte de göreceğiz.

5. Ruhsal savaşta dua ve orucun g¼c¼ (Matta 17:14-21)

Matta 17'de İsa yanına Petrus, Yuhanna ve Yakup'u alıp bir balkana biniyor. Orada onlara dirilişten sonra alacağı şanlı bedeninin ve onun şıllaklığının kısa bir önbakışını sağlıyor. İsa'nın sağı ve solunda Musa ve İlyas da görünüyor. Onlarla Yerusalımda nasıl öleceğini konuşuyor.

Bu şaşırtıcı ve harika görüntülerden sonra balkandan inerken tam ters bir olayla karşılaşıyorlar: öbür dokuz öğrenci bir çocuktan bir kötü ruhu çıkaramıyorlar. İsa öğrencilerini azarlayıp o cini bir sözle kovuyor. Ama sonra başka bir sebep de gösteriyor: **"Gene de, bu tür kötü ruh ancak dua ve oruçla çıkıyor."** (Mat 17:21).

Bu senaryo da gelecek zamanı gösteren bir olaydır: daha önce öğrenciler hiç problemsiz yüzlerce kötü ruh kovmuşlardı. Ama balkandan inen üç öğrenci için öbürlerin başarısızlığı bir ders oldu: "Güvey alındıktan sonra şimdiye kadar yaptığımız ruhsal işler bir savaşa dönecek. Artık "... İsa adında. Amin!" gibi söylediğimiz birkaç söz yeterli olmayacak: duada savaşmayı öğrenmeliyiz"

Ve o savaşta bize yardım eden silahlardan bir tanesi de oruçtur. Ciddi olarak dua ederken, yemeklere, TV seyretmeye, boş sohbetlere vakıt yok. Tam olarak dua konusuna odaklanıyoruz.

şimdi de ilk kiliselerde nasıl oruç tutulduğunu göreceğiz ...

D. İlk kiliselerde oruç hakkında örnekler

1. Antakya kilisesinde: misyonerleri yollarken (Elçi 13:1-3)

Antakya'daki topluluğun içinde peygamberler ve muallimler vardı ... 2 Onlar oruç tutup Rabbe hizmet ettiler. O vakıt Kutsal Ruh şöyle konuştu: "Bana Bar-Nabas'ı ve Saul'u ayırın. Ben onları bir iş için çağırdım." 3 Ondan sonra oruç tutup dua ettiler. Ve ellerini onların üzerine koyuyup onları yolcu ettiler.

Burada Eski Antlaşma'da görmüş olduğumuz oruç sebeplerinden farklı bir tanesini görüyoruz: ciddi bir karar almadan önce dua edip oruç tutmak.

Yerusalımda bütün kiliselerin 'ana kilisesi' iken, Yahudi olmayan, Grek halklarının arasında 'ana kilisesi' Antakya'da idi. Ve başlarında çok güçlü 5 kişilik bir önder ekibi vardı. Anadolu'da sağda solda topluluklar oluşmuştu. Ama şimdi ilk defa planlı bir biçimde kiliseler kurmak amacıyla misyonerler göndermek istediler.

Bu durumda insanca davranabilirdiler. Ama duaya başvurdular; hem de ciddi, oruçla desteklenen bir duaya. Rab de karşılık olarak kendi isteğini onlara gösterdi.

2. Pavlus Galatya'da: kiliselerde önder atarken (Elçi 14:21-23)

Pavlus ve Barnabas, Antakya kilisesi tarafından yolcu edildikten sonra önce Kıbrıs, sonra bugünkü Konya etrafında (eski adı Galatya) çok kısa zaman içinde üç kilise kurabildiler. Ama yollarına devam edip onları yalnız bırakmak zorunda idiler. Bu bebek kiliselerine kim önderlik yapacaktı? Önderlik görevini yanlış kişilere teslim edersen, kiliselerin yıkılmasına sebep olacaksın. Bu korkunç bir sorumluluktur. Ve o yüzden Pavlus, Barnabas ve yerli imanlılar bu kararı vermeden önce oruç tutup ciddi bir şekilde dua ettiler.

"Ve oruç tutup dua ettiler. Böylelikle her bir toplulukta onlara ihtiyarlar görevli kıldılar. Ondandır onları iman ettikleri Rabbe teslim ettiler" (Elçi 14:23)

D. Elçi Pavlus kendi hizmetinde nasıl oruç tuttu?

Pavlus daha ilk iman ettiğinde üç gün oruç tuttu; ama bir adet, yada dini bir iş olarak değil. Öğle güneşinden daha parlak bir ışık olan İsa'yı gördü, yere düştü ve gözleri kör olarak Şam kasabasına girdi. Yahuda adında bir adamın evinde kaldı. Pavlus pesperişandı, hayatı altüst olmuştu. Son yıllarda kendini İsa'nın öğrencilerini yok etmeye adanmıştı. Pavlus için İsa, devlet tarafından idam edilen ve Allah tarafından lanetli bir kişi idi. Şimdi ise aynı o İsa ona göründü. Demek öğrencilerinin "İsa dirildi" haberi doğrudur.

Yetmiyor bu, o İsa Pavlus'a bir görev verdi: "Benim adımla Allahsız milletlere tanıtacaksın". Bu, hayatının en büyük krizi idi ve bu durumda ne yapacağını şaşırıp Rab'den aydınlık ve ilham istedi. Bu Pavlus için o kadar ciddi bir kriz idi, değil bir, ama üç gün oruç tuttu,

hem de en ağır biçimde, yani hiç bir şey içmeden. Bu bir tövbe orucu idi. Rab de onun ciddiliğini görüp üçüncü gün ona Ananiya'yı göndererek cevap verdi.

Pavlus 2.Korintliler mektubunda sahte elçilerle boğuşurken iki defa kendi hizmetinde çektiği zorluklar ve eziyetlerden bahsediyor: 6:4-10 ve 11:23-28. Orada sık sık aç kaldığını görüyoruz - kimi kere istemeyerek aç kaldı (11:27), ama birçok defa da bile bile oruç tutarak aç kaldı (6:5).

Neden mi? Çünkü Pavlus her gün sıkıntılarla karşılaştı, sık sık son derece ciddi kararlar almak zorunda kaldı. Pavlus Ferisi iken, haftada iki gün oruç tutarken onu bir alışkanlık olarak ve sevap düşüncesiyle yaptı. Ama Mesik onu çağırdıktan sonra oruç ruhsal savaşın bir parçası oldu.

E. İmanlının ruhsal hayatında orucun rolü

Sonuç olarak, bugünlerde Mesihçi oruç tutsun mu? Tutarsa hangi biçimde tutsun?

En baştaki soru:

- NEDEN oruç tutmak istiyorsun? Geçerli bir sebep var mı?
- Yüreğinde ACİL bir ihtiyaç hissediyor musun?

GEÇERSİZ sebepler	GEÇERLİ sebepler
"Herkes oruç tutuyor, ben de tutayım"	"Rab bana imanlı bir eş gösterebilir"
"Oruç tuttum mu, Rab beni bereketleyecek"	"Birisi beni tehdit etti, korku içindeyim"
"Oruçla günahımı ödeyeyim"	"Çok kötü bir şey yaptım. Rabbe döneyim"
"Ben de büyük bir imanlı olmak istiyorum"	"Bütün topluluk olarak tövbe ediyoruz"
"Bana dediler: sen de oruç tut"	"Toplantımızın önderleri kim olacak?"

Kontrast olarak Kuran'daki buyruğunu gözden geçirelim:

Bakara suresi 2:183,184 - "Ey İnananlar! Oruç, sizden öncekilere farz kılındığı gibi, Allah'a karşı gelmekten sakınasınız diye, size sayılı günlerde farz kılındı."

Hadislerde anlatıyor, nasıl Muhammed' Medine'deki Yahudilerin oruç tuttuğunu gördü. Onun üzerine müslümanların da oruç tuttuğunu buyurmuş. (Buhari 4.609).

Ve o dinsel kıskançlık ve rekabet duyguları yüzünden bugünlerde yüzlerce milyon kişi Ramazan ayında oruç tutarak her gün kendilerine acı veriyorlar. Bu, tamamen anlamsız, hatta zararlı bir uygulamadır.

Ama bizim için buradaki ders nedir? Biz de sadece "öylesine" oruç tutmayalım. Sen şu anda bir krizin içinde misin? Hastalık, korku, tövbe yada ciddi bir karar vermek. O zaman oruç tutabilirsin.

İkinci soru: sen oruç tuttuğun zaman ne kadar ciddi olarak dua ediyorsun. Senin için dua etmek mi daha önemli, yoksa oruç tutmak mı? Eğer oruç daha önemli ise, hiç tutma. Oruç ancak duayı güçlendiren bir harekettir; ama dua etmezsen, yada az dua edersen, orucun hiç anlamı yok.

Yakıtın gücünü arttırmak için Dizel ve benzin motorlarına "benzin katkısı" koyuyorlar. Ve onu benzinin içine döktükten sonra araba gerçekten aslan gibi çalışıyorlar. Ama diyelim, benzin deposu bomboş ve bir litre benzin katkısı döküyorsun ... o zaman 10 metre bile yolculuk yapamazsın. İşte, duasız oruç da öyledir.

Üstelik, duasız orucun zararı da var: böyle bedensel, insansal amaçla yapan oruçlar insanın gururunu besliyorlar, bizi aynı Ferisilerin durumuna getiriyorlar. Bence önce iyice dua etmesini öğrenelim. O konuda belli bir ciddilik kazandıktan sonra oruç tutmamızın zamanı gelecek.

